

## НАСЕЛЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ ПЕРНИК ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

### Текуща демографска ситуация в областта през 2022 година:

- Населението на областта намалява.
- Намалява броят на живородените деца.
- Намалява броят на умрелите лица.
- Увеличава се броят на сключените граждански бракове.
- Намалява броят на бракоразводите.

### Брой и структури на населението

Към 31 декември 2022 г. населението на област Перник е 111 746 души, което е 1.7% от цялото население на страната. В сравнение с 2021 г. населението на областта намалява с 1 537 души, или с 1.4%.

Мъжете са 53 436 (47.8%), а жените - 58 310 (52.2%), или на 1 000 мъже се падат 1 091 жени. Броят на мъжете преобладава във възрастите до 52 години. С нарастване на възрастта се увеличава броят и относителният дял на жените от общото население на областта.

В края на 2022 г. лицата на 65 и повече навършени години са 28 763, или 25.7% от населението на областта, при 23.5% общо за страната.

Относителният дял на жените на възраст над 65 години е 29.9%, а на мъжете - 21.2%. Тази разлика се дължи на по-високата смъртност сред мъжете и като следствие от нея - на по-ниската средна продължителност на живота при тях.

В края на 2022 г. в областта има четири души на възраст над 100 години.

Към 31.12.2022 г. децата до 15 години са 14 678, или 13.1% от общия брой на населението, при 14.2% общо за страната.

Към 31.12.2022 г. **общият коефициент на възрастова зависимост<sup>1</sup> в област Перник е 63.6%**, или на всяко лице в зависимите възрасти (под 15 и над 65 години) се падат по-малко от две лица в активна възраст.

Средната възраст на населението в област Перник от 45.8 години през 2012 г. нараства до 46.8 години в края на 2022 година.

**Населението в трудоспособна възраст към 31.12.2022 г. е 63 842 души**, или 57.1% от населението на областта, като мъжете са 33 494, а жените - 30 348.

Към края на 2022 г. над трудоспособна възраст са 32 171 души, или 28.8%, под трудоспособна възраст - 15 733 души, или 14.1% от населението на областта.

Възпроизводството на трудоспособното население се характеризира чрез **коефициента на демографско заместване**, който показва съотношението между броя на влизащите в трудоспособна възраст (15 -19 години) и броя на излизащите от трудоспособна възраст (60 - 64 години). Към 31.12.2022 г. в област Перник 100 лица, излизащи от трудоспособна възраст, се заместват от 54 лица, влизащи в трудоспособна възраст, при средно за страната - 66.

<sup>1</sup> Коефициентът на възрастова зависимост показва броя на лицата от населението в „зависимите“ възрасти (населението под 15 и на 65 и повече навършени години) на 100 лица от населението в „независимите“ възрасти (от 15 до 64 години). Изчислява се в проценти.

### Териториално разпределение на населението

Разпределението на населението по градове и села е както следва: 78.4% в градовете и 21.6% в селата.

Към края на 2022 г. населените места в област Перник са 171, от които 6 са градове и 165 - села.

В повече от половината от населените места (89), живеят от 1 до 49 души включително. Осем от селата в областта са с население под пет души, а едно населено място е без население.

В община Перник е концентрирано 74.0% от населението на областта. Населението на областния град Перник към 31.12.2022 г, е 66 991 души.

Село Драгичево в община Перник продължава да бъде най-голямото село в областта с население - 2 122 души.

### 1. Население в област Перник към 31.12.2022 г. по общини, пол и тип на населеното място

Общини	Общо	Мъже	Жени	В градовете	В селата
<b>Общо за областта</b>	<b>111 746</b>	<b>53 436</b>	<b>58 310</b>	<b>87 601</b>	<b>24 145</b>
Брезник	5 619	2 729	2 890	3 527	2 092
Земен	1 909	956	953	1 188	721
Ковачевци	1 228	601	627	-	1 228
Перник	82 730	39 350	43 380	68 976	13 754
Радомир	16 851	8 102	8 749	11 734	5 117
Трън	3 409	1 698	1 711	2 176	1 233

Основните фактори, които влияят върху измененията в броя и структурите на населението са демографските процеси - раждаемост, смъртност и миграция.

#### Раждаемост

През 2022 г. в областта са регистрирани 781 родени деца, като от тях **778 (99.6%) са живородени**. В сравнение с предходната година броят на живородените е по-малко със 75 деца, или с 8.8%.

**Коефициентът на обща раждаемост<sup>1</sup> през 2022 г. е 6.9‰, при 8.8‰ средно за страната.**

Броят на живородените момчета (404) е с 30 по-голям от този на живородените момичета (374).

В градовете и селата живородените са съответно 662 и 116 деца. Коефициентът на раждаемост в градовете е 7.5‰, а в селата - 4.7‰.

Най-много са живородените деца в община Перник - 576 деца, следва община Радомир - 129 деца, а най-малко в общините Земен и Ковачевци, съответно - 9 и 7 деца.

През 2022 г. средната възраст на жените при раждане на първо дете в областта е 28.0 години.

Броят на живородените извънбрачни деца в областта е 502, или 64.5% от всички живородени.

<sup>1</sup> Брой живородени деца на 1 000 души от средногодишния брой на населението през годината.

## Смъртност

И през 2022 г. нивото на общата смъртност се задържа високо. **Броят на умрелите е 2 662 души.** Спрямо предходната година броят на умрелите е по-малък с 720. **Коефициентът на обща смъртност<sup>1</sup> в област Перник е 23.7‰, при 18.4‰ общо за страната.**

Смъртността сред мъжете (25.4‰) продължава да бъде по-висока в сравнение със смъртността сред жените (22.0‰). През 2022 г. продължават и силно изразените различия в смъртността сред градското и селското население. Коефициентът на смъртност е по-висок в селата (36.7‰) отколкото в градовете (20.0‰).

През 2022 г. в областта е починало 1 дете на възраст до една година, а коефициентът на детска смъртност е 1.3 на 1000 живородени деца, при 4.8‰ средно за страната.

## Бракове и разводи

През 2022 г. в област Перник са регистрирани **291 юридически брака** - с 1 повече от предходната година, а **коефициентът на брачност<sup>2</sup> е 2.6‰.** От всички регистрирани бракове 82.5% са сред населението в градовете.

Най-много бракове са сключени от двойки във възрастовия интервал от 25 до 29 години (18.9% от мъжете и 24.7% от жените) и във възрастовия интервал от 30 до 34 години (18.9% от мъжете и 22.7% от жените). Средната възраст при сключване на първи брак за мъжете е 34.3 години и 31.4 години за жените. В сравнение с предходната година и при двата пола средната възраст при сключване на първи брак се увеличава с по една година.

**Броят на разводите през 2022 г. (157)** е по-малко с 26 в сравнение с предходната година. От всички прекратени бракове 82.2% се отнасят за населението в градовете. Най-много бракове са разтрогнати между двойки във възрастовия интервал от 40 до 49 години (35.0% от мъжете и 38.2% от жените).

## Естествен и механичен прираст на населението

Броят и структурите на населението се определят от размерите и интензивността на неговото естествено и механично (миграционно) движение.

Разликата между живородените и умрелите представлява естественият прираст на населението. След 1990 г. демографското развитие на страната, а няколко години по-рано и на областта се характеризира с отрицателен естествен прираст на населението.

**През 2022 г. в резултат на отрицателния естествен прираст населението на областта е намаляло с 1 884 души.** Намалението на населението, измерено чрез **коефициента на естествения прираст<sup>3</sup>, е минус 16.8‰.**

<sup>1</sup> Брой умрели лица на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

<sup>2</sup> Брой сключени бракове на 1 000 души от средногодишния брой на населението

<sup>3</sup> Разлика между броя на живородените и броя на умрелите на 1 000 души от средногодишния брой на населението.



### **Вътрешна миграция**

**През 2022 г. в преселванията между населените места в област Перник са участвали 787 лица.**

От преселващите се в страната 2 130 са избрали област Перник за свое ново местоживеене, а 1 912 души от областта са променили обичайното си местоживеене в други области на страната.

### **Външна миграция**

През 2022 г. 255 души са променили своя настоящ адрес от област Перник в чужбина. Броят на заселените в област Перник лица от чужбина е 126.

По-големият брой на заселените (2 385) от изселените (2 038) определя положителен механичен прираст на населението в областта от 347 души.

### Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година. В годините на преброяванията се правят преизчисления на населението в края на съответната година. Оценката за населението към 31.12.2022 г. отразява промените в броя и структурите на населението регистрирани при Преброяване 2021.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година. За населението към 31.12.2021 г. е използвано ревизирано население, изчислено на база данните от Преброяване на населението и жилищния фонд към 07.09.2021 г. и естественото и механично движение на населението до 31.12.2021 година.

Налице е прекъсване в динамичния ред за всички коефициенти през 2022 г., поради наличието на нова оценка на населението на база данните от Преброяване 2021.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Статистическия регистър на населението, поддържан от Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умирения, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Източник на данните за външната миграция са Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението, образец ЕСГРАОН - ТДС: адресна карта за промяна на настоящ адрес; Националната агенция за приходите; Националният осигурителен институт; Министерството на вътрешните работи; Оценки на емиграционните потоци.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживее на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.